

HALLINNON TUTKIMUS JA HALLINNON TUTKIMUKSEN SEURA – MIKSI?

Hallinnon Tutkimuksen Seuran perustava kokous pidettiin Tampereen yliopistolla 8.5.1981. Seura perustettiin tieteelliseksi yhdistykseksi, jonka keskeisenä tehtävänä on edistää hallinnon tutkimusta Suomessa sekä osallistua kansainväliseen yhteistoimintaan. Seura on tarkoitettu kaikille hallinnon tutkimuksesta kiinnostuneille siitä riippumatta, mitä tieteenalaa, hallinnon-alaa, -tasoa tai organisaatiota he edustavat. Puolessa vuodessa seuraan liittyi lähes 150 henkilöä.

Maassamme on tieteellisiä yhdistyksiä runsaasti. On valtiotieteilijöiden, sosiologien, kuntatutkijoiden, oikeustieteilijöiden, sosiaalipolitiikkojen, liiketaloustieteilijöiden yhdistyksiä sekä lukuisa joukko erityiskohteen mukaan perustettuja seuroja ja yhdistyksiä. Miksi siis jälleen uusi yhdistys?

Ajatus hallinnontutkijoiden yhteisestä seurasta virisi Tampereen yliopiston tutkijoiden piirissä jo 1970-luvun puolivälissä. Tausta-ajatuksena on alun-alkaen ollut se, että hallinnon tutkimus on voimakkaasti kasvanut. Tutkimusta harjoitetaan monessa eri organisaatiossa, mutta tutkijoilla ei juurikaan ole yhteyksiä eikä myöskään foorumia keskusteluun. Hallinto-oikeustieteilijät keskustelevat keskenään, politologihallinnontutkijat keskenään ja niin edelleen. Samanaikaisesti julkisen hallinnon ja yrityshallinnon tutkijat toimivat pääsääntöisesti omissa yhteisöissään vailla yhteyksiä toisiinsa. Kun maamme on pieni ja varsinaisten aktiivihallinnontutkijoiden määrä sekin suhteellisen pieni, on onnetonta, jos resursseja ei koota ja jos tieteellistä ajattelua eteenpäinvieviä keskusteluyhteyksiä ei organisoida. Tämä oli seuran perustamisen lähtökohta.

Kun on kysymys seurasta, joka pyrkii kokoamaan tutkijoita riippumatta siitä, mitä tieteenalaa tai minkätyyppistä organisaatiota he edustavat, on ilmeistä, että vaaraksi muodostuu selkeän identiteetin puuttuminen. Kenen tahansa seura voi olla ei kenenkään seura. On vaikeaa murtaa niitä rajoja, joita aikojen kuluessa on syntynyt erilaisia tieteellisiä ja käytännöllisiä osakulttuureja edustavien tutkijayhteisöjen välille. Seuran perustajille tämä muodostaa ensimmäisen ja tärkeimmän haasteen toiminnan alkuvuosina. Oman paikan löytäminen tieteellisten yhteisöjen joukossa, hallinnon tutkimuksen näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisääminen tieteellisesti vakuuttavalla tavalla sekä

aktiivisen tieteellisen keskustelun aikaansaaminen ovat ne tiet, joita edeten nuori seuramme pyrkii olemassaolonsa perustelemaan.

H a l l i n n o n t u t k i m u s on kahtena numerona vuodessa ilmestynvä seuran vuosikirja. Sen olemassaolon perusteet käyvät selville jo edellä sanotusta. Voidaan kuitenkin myös sen osalta asettaa kysymys »miksi?». Liiketalous-tieteilijöillähän on oma aikakauskirjansa, oikeustieteilijöillä on useitakin julkaisukanavia, politologeilla on oma *Politiikka-lehtensä*, on Kunnallistieteellinen aikakauskirja, ja jälleen, monia tutkimuskohteen mukaan määräytyviä julkaisuja, joille lähes kaikille on yhteistä heikosta tyydyttävään vaihteleva taloudellinen perusta. Maassamme ei myöskään liene ainakaan vielä sellaista tilannetta, että todella ansiokkaat artikkelit ja kirjoitukset jäisivät julkaisematta kanavan puuttumisen vuoksi. Kuitenkin on niin, että hallinnon tutkimus on nykyisessä tilanteessa liian hajallaan. Hajanaisuus merkitsee yhtäältä sitä, että tutkimusta aktiivisesti seuraamaan pyrkivien olisi pystyttävä seuraamaan (käytännössä tilaamaan) kymmeniä eri aikakauslehtiä ja -kirjoja, toisaalta sitä, että tutkimus »häviää» painopisteiltään muita tieteenaloja ja -kohteita edustavissa konteksteissa. Näin sen näkyvyys ja vaikuttavuus kaikkiaan on suhteellisen epätydyttävää. Pyrkimällä kokoamaan tehtävää tutkimusta samoihin kansiin, julkaisemalla vuosittain kahdesti järjestettävien symposiumien keskustelupuheenvuorot, tuomalla julki tärkeitä tieteellisiä ja hallintokäytäntöä koskevia mielipiteitä sekä välittämällä kirja-arvioin tietoa alan tärkeistä teoksista *H a l l i n n o n t u t k i m u s* haluaa koota ja keskittää tietoa. Tähän meillä nyt on periaatteelliset edellytykset. Jäsenkunnasta ja hallinnon aktiivitutkijoista riippuu, kuinka hyvin tulemme tavoitteemme saavuttamaan.

* * *

Tammikuussa 1982 poistui keskuudestamme professori Veli Merikoski, henkilö, joka koulutti maahamme useita sukupolvia hallinto-oikeustieteilijöitä, systematisoi suomalaisen hallinto-oikeuden lukuisilla yhä käytössä olevilla oppikirjoillaan, edusti maamme alan tutkimusta lukuisissa kansainvälisissä yhteyksissä, edisti voimakkaasti hallinto-opillisen ajattelun tuloa maahamme sekä oli sotienjälkeisen ajan ehkä merkittävin vaikuttaja julkisoikeudellisia kysymyksiä koskevassa lainsäädäntötyössä. 14.7.1981 Uukunniemessä päivätyssä kirjeessään minulle hän sanoi: »Uusi yhdistyksenne on todella tarpeellinen ja hyödyllinen. Toivotan parhaita menestystä». Maamme hallinnontutkijat kunnioittavat Veli Merikosken muistoa. Hänen sanansa yhdistyksen tarpeellisuudesta ja hyödyllisyydestä asettavat työllemme haasteen.

Juha Vartola